

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
КеАҚ «Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ»

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
НАО «ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ Л.Н. ГУМИЛЕВА»

MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
NJSC «L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY»

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ ВАЛЮТА КҮНІНЕ АРНАЛҒАН
«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ ВАЛЮТАСЫ:
ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСУ ЖӘНЕ ҚАРЖЫ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ»
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК КОНФЕРЕНЦИЯСЫ**

**МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ,
«НАЦИОНАЛЬНАЯ ВАЛЮТА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН:
ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РОСТ И ФИНАНСОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ»
ПОСВЯЩЕННАЯ ДНЮ НАЦИОНАЛЬНОЙ ВАЛЮТЫ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE,
«NATIONAL CURRENCY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN:
ECONOMIC GROWTH AND FINANCIAL TECHNOLOGIES»
DEDICATED TO THE DAY OF THE NATIONAL CURRENCY
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

13 ҚАРАША, 2024 АСТАНА

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

**МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ Л.Н. ГУМИЛЕВА**

**MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY**

**«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ
ВАЛЮТАСЫ: ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСУ ЖӘНЕ
ҚАРЖЫ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ»**

**Қазақстан Республиканың ұлттық валюта күніне арналған
халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының
МАТЕРИАЛДАРЫНЫҢ ЖИНАҒЫ**

13 қараша 2024 жыл

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ

**Международной научно-практической конференции,
«НАЦИОНАЛЬНАЯ ВАЛЮТА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН:
ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РОСТ И ФИНАНСОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ»
посвященной дню Национальной валюты Республики Казахстан
13 ноября 2024 год**

COLLECTION OF MATERIALS

**International scientific and practical conference,
«NATIONAL CURRENCY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN:
ECONOMIC GROWTH AND FINANCIAL TECHNOLOGIES»
dedicated to the Day of the National Currency of the Republic of Kazakhstan
November 13, 2024**

ASTANA, 2024

УДК 336.743 (574)
ББК 65262.6 (5Қаз)
Ж 14

«Қазақстан Республикасының Ұлттық валютасы: экономикалық өсу және қаржы технологиялары» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы = Международная научно-практическая конференция «Национальная валюта Республики Казахстан: экономический рост и финансовые технологии» = International scientific and practical conference «National currency of the Republic of Kazakhstan: economic growth and financial technologies» - Астана: – 688 б. - қазақша, орысша, ағылшынша.

ISBN 978-601-7697-82-2

Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы күніне арналған "Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы: экономикалық өсу және қаржы технологиялары" тақырыбындағы халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдарының жинағында жас ғалымдар, докторанттар, магистранттар мен студенттер өткізген өзекті және проблемалық мәселелер бойынша авторлық зерттеулердің нәтижелері ұсынылған. Басылым студенттерге, магистранттарға, докторанттарға, сондай-ақ қазіргі ғылымның өзекті мәселелерімен айналысатын оқырмандардың кең ауқымына арналған.

В сборнике материалов международной научно-практической конференции, посвященный дню национальной валюты Республики Казахстан на тему «НАЦИОНАЛЬНАЯ ВАЛЮТА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН: ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РОСТ И ФИНАНСОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ» представлены результаты авторских исследований по актуальным и проблемным вопросам, проведенных молодыми учеными, докторантами, магистрантами и студентами. Издание предназначено для студентов, магистрантов, докторантов, а также для широкого круга читателей, занимающихся актуальными проблемами современной науки.

The collection of materials from the international scientific and practical conference dedicated to the Day of the National Currency of the Republic of Kazakhstan on the topic "NATIONAL CURRENCY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN: ECONOMIC GROWTH AND FINANCIAL TECHNOLOGIES" presents the results of the author's research on current and problematic issues conducted by young scientists, doctoral students, master's students and students. The publication is intended for students, master's students, doctoral students, as well as for a wide range of readers involved in current issues of modern science.

УДК 336.743 (574)
ББК 65262.6 (5Қаз)

ISBN978-601-7697-82-2

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2024

УДК 336.743 (574)
ББК 65262.6 (5Қаз)
Ж 14

Рецензенттер:

Алина Г.Б. - ҚР БҒМ БҒСБК қауымдастырылған профессоры, Esil University мекемесінің «Бизнес және басқару» факультетінің деканы

Мажитов Д.М. – экономика ғылымдарының кандидаты, «Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» КЕАҚ профессоры

Редакциялық алқа:

Жағыпарова А.О. – экономика ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ Экономика факультетінің деканы, Астана қ.

Мақыш С.Б. – экономика ғылымның докторы, профессор, Esil университетінің бірінші проректоры – академиялық мәселелер жөніндегі проректор, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ диссертациялық кеңесінің төрағасы, Астана қ.

Бұлақбай Ж.М. – экономика ғылымдарының кандидаты., доцент, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Қаржы» кафедрасының меңгерушісі, Астана қ.

Майдырова А.Б. – экономика ғылымның докторы, профессор, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Экономика және кәсіпкерлік» кафедрасының меңгерушісі, Астана қ

Сембиева Л.М. – экономика ғылымның докторы, профессор, ЕҰУ «Мемлекеттік аудит» кафедрасының меңгерушісі. Л.Н.Гумилева, Астана қ.

Аманова Г.Д. - экономика ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Есеп және талдау» кафедрасының меңгерушісі. Л.Н.Гумилева, Астана қ.

Муталиева Л.М. – экономика ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Туризм» кафедрасының меңгерушісі. Л.Н.Гумилева, Астана қ.

Мухияева Д.М. –Phd докторы қауымдастырылған профессоры, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Менеджмент» кафедрасының меңгерушісі. Л.Н.Гумилева, Астана қ.

ISBN 978-601-7697-82-2

«Қазақстан Республикасының Ұлттық валютасы: экономикалық өсу және қаржы технологиялары» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының еңбектер жинағы. – Астана: "Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті"КЕАҚ, 2024. – 699

Сборник трудов международной научно-практической конференции «Национальная валюта Республики Казахстан: экономический рост и финансовые технологии» . – Астана: НАО «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева», 2024. – 699

Works of the International scientific and practical conference «National currency of the Republic of Kazakhstan: economic growth and financial technologies» . – Astana: NAO "L.N. Gumilyov Eurasian National University", 2024. – 699

ISBN 978-601-7697-82-2

УДК 336.743 (574)
ББК 65262.6 (5Қаз)

© "Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті"КЕАҚ, 2024
© НАО «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева», 2024
© NAO "L.N. Gumilyov Eurasian National University", 2024

public trust in blockchain applications can drive broader adoption. Technologically, establishing a resilient digital infrastructure is paramount to harnessing the potential of big data and blockchain for currency stability [3].

Based on these insights, the recommendations provided advocate for a multifaceted approach, including investment in infrastructure, public-private partnerships, talent development, and international collaboration. By prioritizing these areas, Kazakhstan can create a sustainable framework for leveraging digital technologies in currency risk management, ultimately enhancing economic resilience and stability in a complex global environment.

References

1. Chen, Y., Liu, H., Xie, H. Artificial Intelligence in Crisis Management: Applications and Challenges // *Journal of Risk Research*. – 2020. – №3. – P. 113–128.
2. Kassen, M. Digital Kazakhstan: Opportunities and Challenges of E-Government Development // *Electronic Journal of e-Government*. – 2018. – №7. – P. 21–37.
3. Ivanov, V., Volkova, E. Big Data Analytics and Its Role in Crisis Management: CIS Region Case Study // *Journal of Business Continuity & Emergency Planning*. – 2021. – №5. – P. 55–67.
4. Siu, K. W., Zhao, L. The Development of Early Warning Systems in Financial Markets: Applications and Challenges // *International Journal of Financial Studies*. – 2018. – №6. – P. 102–115.
5. Zhang, Y., Li, J., Wang, S. AI and Economic Stability: The Chinese Experience // *Journal of Economic Research*. – 2020. – №9. – P. 78–92.

УДК 336.025

БИЗНЕС ПЕН МЕМЛЕКЕТ ҮШІН ВАЛЮТАЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ СТРАТЕГИЯЛАРЫ

Абдумавленова Тахмина Илхомқызы

магистрант, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті

Астана қ., Қазақстан Республикасы

E-mail: tahminaabdumavlenova@gmail.com

Аңдатпа: Жұмыста ҚР қаржылық қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында валюталық тәуекелдерді азайту жүйесінің мәні мен рөлі зерттелді, бұл валюталық тәуекелді білдіреді, қандай валюталық операциялар барысында осы тәуекелдер туындауы мүмкін, валюталық тәуекелдерді азайту бөлігінде тәуекелдерді басқару жүйесінің рөлі зерттеледі. Валюталық тәуекелдерді басқарудың ең маңызды және кең таралған құралдары хеджирлеу құралдары болып табылады, олардың арасында жеткізу және есеп айырысу форвардтары мен валюталық жұптар бойынша опциондар қолданылады.

Кілт сөздер: валюталық тәуекелдер, транзакциялық тәуекел, трансляциялық тәуекел, шоғырландырылған тәуекел, әкімшілік тәуекел, халықаралық сауда, валюта, валюта бағымы

Аннотация: в работе изучены сущность и роль системы снижения валютных рисков в целях обеспечения финансовой безопасности РК, что означает валютный риск, в ходе каких валютных операций могут возникнуть эти риски, изучена роль системы управления рисками в части снижения валютных рисков. Наиболее важными и распространенными инструментами управления валютными рисками являются инструменты хеджирования, среди которых используются форварды поставок и расчетов, а также опционы на валютные пары.

Ключевые слова: валютные риски, транзакционный риск, трансляционный риск, консолидированный риск, административный риск, международная торговля, валюта,

Abstract: the paper examines the essence and role of the system of reducing currency risks in order to ensure the financial security of the Republic of Kazakhstan, which means currency risk, during which currency transactions these risks may arise, the role of the risk management system in reducing currency risks is studied. The most important and widespread tools for managing currency risks are hedging instruments, among which supply and settlement forwards are used, as well as options on currency pairs.

Keywords: currency risks, transactional risk, translational risk, consolidated risk, administrative risk, international trade, currency, exchange rate

Kіріспе

Валюталық тәуекелдер – қазіргі экономиканың күрделі аспектілерінің бірі. Бизнес пен мемлекет үшін олар қаржылық тұрақтылықты сақтауда маңызды рөл атқарады. Валюталық тәуекелдер халықаралық сауда, инвестиция және экономикалық өсудің негізгі факторлары болып табылады. Осы мақалада біз валюталық тәуекелдердің түрлерін, оларды басқару стратегияларын және олардың бизнес пен мемлекетке әсерін талқылаймыз.

Валюталық тәуекел түсінігі мен түрлері

Валюталық тәуекел қаржы нарығындағы валюта бағамының қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді ауытқуларына байланысты туындайды, бұл қазіргі әлемдік саяси және экономикалық дағдарыстар жағдайында ерекше өзекті.

Валюталық тәуекелдің мәні мен сипатын талдаудың негізгі бағыттарының бірі оның жіктелуі болып табылады. Экономикалық ортада ең көп таралғаны-Шапиро ұсынған жіктеу [1]. Осы классификацияға сәйкес валюталық тәуекелдің үш санаты бар:

1. позициялық (транзакциялық, операциялық немесе мәміле тәуекелі деп те аталады) валюталық тәуекел-бұл валюта бағамының күтілетін ақша ағындарына тікелей әсер етуінен болатын қаржылық шығындар тәуекелі;

2. шоғырландырылған (трансляциялық немесе біріктіру тәуекелі деп те аталады) - шоғырландырылған есептілікті жасау кезінде шетел валютасында көрсетілген және қайта бағаланатын активтердің немесе міндеттемелердің баланстық құнының өзгеру тәуекелі;

3. экономикалық (немесе нарықтық) тәуекел-бұл валюта бағамдарының өзгеруіне байланысты Ұйымның экономикалық жағдайының өзгеру қаупі.

Валюталық тәуекелдің түрлері ретінде Шапиро ұсынған жіктеу негізге алынды, бірақ бұл жіктеу валюталық тәуекелдің әкімшілік түрімен толықтырдым.

1-кесте: Ықтимал валюталық тәуекелдер тізбесі [2]:

Тәуекел атауы	Тәуекелдің сипаттамасы
Транзакциялық тәуекел	Валюта бағамының ауытқуы әсер ететін ақша қаражаттарымен операцияларды тікелей жүзеге асыру кезінде туындайтын тәуекел
Трансляциялық тәуекел	Қайта бағалауды жүзеге асыру немесе шоғырландырылған есептілікті жасау процесінде ұйымның балансында шетел валютасында көрсетілген активтер мен міндеттемелер құнының өзгеруіне байланысты тәуекел
Шоғырландырылған тәуекел	Валюта бағамының өзгеруіне байланысты компанияның ішкі және әлемдік нарықтағы қаржылық-экономикалық жағдайының өзгеруімен байланысты тәуекел
Әкімшілік тәуекел	Мемлекеттің де, ұйымның үлестік қатысушысының да, валюта бағамының өзгеруіне әкеп соққан шет мемлекеттердің де билік органдарының әрекеттерімен байланысты тәуекел

Әрі қарай, валюталық тәуекелдің әр түрін толығырақ қарастырайық.

Сыртқы экономикалық қызмет субъектілері де, шетелдік активтерге қаржылық инвестициялауды жүзеге асыратын ұйымдар да валюталық тәуекелдің транзакциялық түріне ұшырайды.

Бұл шоғырландырылған есептілікті жасау кезінде шетел валютасында көрсетілген және қайта бағалауға жататын активтердің немесе міндеттемелердің баланстық құнының өзгеру тәуекелі болып саналатын тәуекел түрі.

Шоғырландырылған валюталық тәуекел бұл компанияның, оның еншілес ұйымдарын қоса алғанда, қызметінің жалпы тиімділігін бағалау, бас компанияның мекемесі елінің валютасындағы салықтарды қайта есептеу және ең бастысы, оның шетел валютасында көрсетілген активтері немесе міндеттемелері болған жағдайда кәсіпорынның шоғырландырылған қаржылық есептілігін жасау қажеттілігіне байланысты туындайды.

Әкімшілік тәуекел - валюталық тәуекелдің түрі валюта бағамының динамикасымен тікелей байланысты емес, бірақ мемлекеттік органдардың шешіміне байланысты.

Валюталық тәуекелдердің бизнеске әсері

И.Б. Хмелев ресейлік бизнес-тәжірибеде валюталық тәуекелдерді басқарудың қолданыстағы тәсілдерін сипаттай отырып, хеджирлеу құралдары ең маңызды және кең таралғанын, олардың арасында жеткізілім мен есеп айырысу форвардтары мен валюта жұптарының опциондары қолданылатынын атап өтті. Сонымен қатар, автор тенденциялар хеджирлеу құралдарының кең ауқымы, медиацияның барлық түрлері қатар қол жетімді болған кезде отандық компанияларда тәуекелдерді хеджирлеу тәжірибесінің танымалдылығының артуын көрсететінін байқайды. Алайда, құралдарды таңдау проблемалы емес, оны жүзеге асырудың оңтайлы стратегияларын іздеу, тәуекелдерді басқарудың нақты құралдарының қазіргі жағдаймен және нақты қолдану тәжірибесімен байланысы, бұл өте үлкен тәжірибе мен жоғары біліктілікті қажет етеді деген пікірде [3].

Менің ойымша, бұл фактор валюталық тәуекелдермен жұмыс істеу кезінде де ескерілуі керек, халықаралық контрагенттермен өзара әрекеттесу кезінде көлік компаниясында валютаны басқару стратегиясын қалыптастыру негізі ретінде қабылдануы керек.

Валюталық тәуекелдерді басқарудағы мемлекеттің рөлі

ҚР қаржылық қауіпсіздігін қамтамасыз ету мемлекеттің басты міндеттерінің бірі болып табылады. Әлемдік сауданы дамыту және экономикалық қауіпсіздікті жетілдіру үшін кеден органдары тарапынан бақылау маңызды рөл атқарады. ҚР қаржылық қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін кеден органдары отандық өндірушілерді қорғауды қамтамасыз етуге, Қазақстан экономикасына шетелдік инвестицияларды тарту үшін қолайлы жағдайлар жасауға, ұлттық бюджетке кірістердің толық түсуін бақылауды жүзеге асыруға, кедендік әкімшілендіруді жетілдіруге міндетті.

Мемлекет резиденттерге валюталық бақылауды, олардың сыртқы сауда келісімшарттары бойынша міндеттемелерін орындауын бақылауды жүзеге асырады. Сондай-ақ заңсыз жолмен алынған кірістерді заңдастыруға, сондай-ақ елден ақшаны заңсыз әкетуге қарсы күресті күшейтті. Осы құқық бұзушылықтардың туындау ықтималдығы валюталық тәуекелдің пайда болуын туғызады, соның салдарынан мемлекеттің қаржылық қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында валюталық тәуекелдерді азайту жүйесін әзірлеу қажеттілігі туындайды. Валюталық тәуекелдерді азайту жүйесі мемлекет, мемлекеттік органдар және басқа экономикалық субъектілердің валюта саласындағы құқық бұзушылықтар санын азайту жөніндегі әрекеттерін білдіреді. Валюталық тәуекелдерді азайту жүйесінің негізгі мақсаты валюталық тәуекелдерді азайту жүйесінің көрсеткіштері болып табылатын валюталық операцияларды жүргізу кезінде әкімшілік және қылмыстық құқық бұзушылықтардың туындауын болдырмау болып табылады.

Қазіргі уақытта мемлекеттің қаржылық қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін валюталық тәуекелдерді азайту жүйесі ажырамас бөлігі болып табылады. Бұл жүйенің негізіне мемлекеттік органдар мен уәкілетті банктердің тиімді жүзеге асырылатын валюталық бақылауы кіреді, оның мақсаты сыртқы сауда келісімшарттары бойынша міндеттемелерді орындау және капиталды елден заңсыз шығару бөлігінде валюталық заңнаманы сақтамай

резиденттердің бұзушылықтарын анықтау болып табылады.

Валюталық тәуекелдің халықаралық тәжірибесі

Беларуссияда валюталық тәуекелдерге тиісті көңіл бөлінбейді. Бұл келесі жағдайларға байланысты. Біріншіден, көптеген компаниялардың басшылығы валюталық тәуекелдерді басқару үшін жеткілікті білімге ие емес. Қаржылық менеджментті құру өте төмен деңгейде жүзеге асырылады, ақша ағынын ұзақ мерзімді жоспарлау жоқ болуы. Екіншіден, көптеген компаниялар жағдайды дұрыс талдаусыз, хеджирлеу баламаларының құнын есептемей және т.б. валюталық тәуекелдерден сақтандырылады. қаржы менеджері үшін хеджирлеудің мақсаты валюта бағамын үнемдеу болып табылады, яғни компания валюта нарығындағы алыпсатарлық ойындарға қосылады. Хеджирлеудің өзі қанша тұрады және алыпсатарлық ойында жоғалту қаупі көбінесе қарастырылмайды. Үшіншіден, Беларуссиядағы фьючерстер мен опциондар нарығы жеткіліксіз дамыған және нәтижесінде бұл нарықтың құралдары валюталық тәуекелді хеджирлеу үшін кеңінен қолданыла алмайды. Төртіншіден, Беларусь Республикасындағы АҚШ доллары бағамының динамикасы болжау мүмкін емес. Себебі бірқатар жасырын факторларға байланысты Беларусь үкіметінің немесе орталық банктің кез-келген қаулысы АҚШ доллары бағамының өзгеру тенденциясына әсер ете алады [4].

Қорытынды

Осылайша, жоғарыда айтылғандардың негізінде валюталық тәуекелдер валюта бағамдарының өзгеруіне, инфляцияның әртүрлі қарқынына, пайыздық мөлшерлемелердегі айырмашылыққа байланысты деп айтуға болады. Алайда, қазіргі экономикалық жағдайда, валюталық тәуекелдерді жою бойынша қабылданған шараларға қарамастан, олар өсуде, бұл әлемдік экономикалық дағдарыстың салдары болып табылады. Жиынтығында алынған әдістемелік ұсынымдарды бекіту мемлекетке компаниялардың бас акционері ретінде осы ұйымдардың халықаралық қатынастар және валюталық операциялар саласындағы қызметін реттеуге мүмкіндік беруі тиіс.

Қолданылған әдебиеттер тізімі:

1. Каяшева, Е.В. (2009). Валютный риск: возможность его оценки и хеджирования в современных условиях. Финансы и кредит, 27, 70-81.
2. Сиваш О.С. Система управления валютным риском в коммерческом банке // Научный вестник: финансы, банки, инвестиции. 2020. No 1(50). С. 72-81
3. 22. Хмелев И.Б. Управление валютными рисками в российских компаниях // ТДР. 2012. №6-1. С. 127-131.
4. Управление валютными рисками [Электронный ресурс] // Vuzlit.ru. – Режим доступа: https://vuzlit.ru/170755/upravlenie_valyutnymi_riskami. – Дата доступа: 21.10.2024.

УДК (338.28:620.9)

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ТОПЛИВНО-ЭНЕРГЕТИЧЕСКОГО КОМПЛЕКСА В КАЗАХСТАНЕ

Абдурашидова К.М

магистрант Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, г. Астана,

Республика Казахстан

E-mail: kezban@mail.ru

Научный руководитель -Байгабулова К.К.

Аннотация: Мақалада Қазақстан Республикасындағы отын-энергетика кешенінің (ОЭК) қазіргі жағдайы мен даму перспективалары қарастырылып, энергетика саласындағы тұрақтылыққа қол жеткізуге баса назар аударылады. Отын-энергетика кешені – мұнай, газ, көмір, электр энергиясы сияқты энергетикалық ресурстарды өндірудің, тасымалдаудың және тұтынудың барлық кезеңдерін қамтитын экономика саласы. Отын-энергетика кешеніне